

**ΙΣΤΟΡΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: ΚΟΜΙΚΣ, ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ,
ΣΤΡΑΤΕΥΜΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (ΔΕΝ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΕΙ ΤΟ 2025-26)**

Λαλαγιάννη Βασιλική

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	E400E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Στ, Η
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία, Πολιτική, Πολιτισμός: Κόμικς, Κινηματογράφος, Στρατευμένη Λογοτεχνία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕ Σ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕ Σ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Διαλέξεις			1,6
εκπαιδευτικές επισκέψεις			0,5
πρόοδος			0.8
Απαλλακτική εργασία+ παρουσίαση			2+0,2
Σύνολο			≈5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Ειδικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική, σε αγγλική /γαλλική γλώσσα σε κατ'ιδίαν συνεδρίες με φοιτητές/τριες Erasmus		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS177/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων	Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες που ολοκληρώνουν επιτυχώς το μάθημα, γνωρίζουν τη σχέση των πολιτισμικών διεργασιών με τα πολιτικά γεγονότα και εντάσσουν ρεύματα τέχνης και λογοτεχνίας σε κοινωνικά, ιστορικά και πολιτικά πλαίσια, για παράδειγμα, τη σχέση της περιόδου του Ψυχρού Πολέμου με την λογοτεχνική παραγωγή, μέσα απο τη συγχρονία και
--	--

τη διαχρονία, την στρατευμένη λογοτεχνία και τη στρατευμένη Τέχνη, τη σχέση πολιτικής βίας και τρομοκρατίας με τη λογοτεχνική και τη φιλμική γραφή, τις παραστατικές τέχνες και τα εικαστικά. Το εύρος του γνωστικού τους πεδίου στο διεπιστημονικό αυτό αντικείμενο τους βοηθά να επεκτείνουν τις γνώσεις τους στο συγκεκριμένο και σε συναφή πεδία, και να είναι ικανοί να συνομιλούν με εκπροσώπους τόσο των ανθρωπιστικών όσο και των κοινωνικών επιστημών, αξιοποιώντας αντίστοιχα μεθοδολογικά, βιβλιογραφικά και ερευνητικά εργαλεία.

Αξιοποιώντας την γνωσιακή τους σκευή και τα αναλυτικά εργαλεία που έχουν αποκτήσει, αναπτύσσουν δεξιότητες στην διαμόρφωση προτάσεων πολιτισμικής πολιτικής, αναπτύσσουν επιχειρήματα για την αξία των Τεχνών σε κοινωνικό και πολιτικό πεδίο, ενώ, τέλος, είναι σε θέση μέσα από συμβουλευτικές δράσεις και δράσεις εφαρμογής να συμβάλλουν στις προσπάθειες της Κοινωνίας των Πολιτών για την εξάλειψη του φόβου απέναντι στη διαφορετικότητα.

Αναφορικά με τις ικανότητες που έχουν αποκτήσει, είναι σε θέση να να υλοποιούν και να υποστηρίζουν, ατομικά και συλλογικά, ερευνητικές εργασίες που αφορούν θέματα που άπτονται ποικίλων μορφών πολιτισμικών δράσεων, πολιτισμικής πολιτικής και κριτικής προσέγγισης λογοτεχνικών και εικαστικών έργων σε πολλά ειδολογικά πεδία.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Εισαγωγή σε διεπιστημονικά αντικείμενα και πρακτικές

Άσκηση κριτικής σκέψης

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περιεχόμενο μαθήματος Η λογοτεχνία θεωρείται το πλέον προνομιακό μέσο έκφρασης του ιστορικού γεγονότος λόγω της αναπαραστασιακής της φύσης, της συμβολικότητας της γλώσσας, και της δυνατότητας να παρουσιάζει πλευρές των ιστορικών και πολιτικών συμβάντων όπως αυτά αντανakλώνται στο ατομικό και συλλογικό φαντασιακό. Η εγγραφή της συλλογικής μνήμης αλλά και των βιωμάτων στο πολιτισμικό προϊόν, καθώς και οι τρόποι αποκωδικοποίησης και ανάλυσής τους, αποτελούν βασική θεματική ενότητα. Στο μάθημα αυτό προσεγγίζονται μέσα από graphic novels, κινηματογραφικές ταινίες, λογοτεχνικά κείμενα και ντοκυμανταίρ, σημαντικά ιστορικά και πολιτικά γεγονότα που σημάδεψαν την ελληνική και την ευρωπαϊκή ιστορία και κοινωνία, εστιάζοντας σε διάφορες μορφές καλλιτεχνικής 'αντίστασης' σε απολυταρχικά και φασιστικά καθεστώτα καθώς και η εγγραφή του συλλογικού τραύματος (Ψυχρός Πόλεμος, μικρασιατική καταστροφή, εμφύλιος, δικτατορία, μεταναστεύσεις). Το μάθημα έχει τη μορφή σεμιναρίων και εστιάζει στον ελληνικό και τον ευρωπαϊκό χώρο.

Σκοπός του μαθήματος είναι αφενός η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις βασικές έννοιες που διέπουν τη μορφή και την αισθητική του λογοτεχνικού κειμένου και των διαφόρων μορφών Τέχνης και αφετέρου η δυνατότητα αποκωδικοποίησης συμβολικών σχημάτων που άπτονται της ιδεολογίας, της πολιτικής και της εγγραφής της ιστορικής μνήμης στο κείμενο και τη φιλμική γραφή. Η εισαγωγή σε θέματα διεπιστημονικότητας αποτελεί ακόμα έναν από τους στόχους του μαθήματος

Σχέδιο μαθήματος

Η δομή του μαθήματος διαρθρώνεται σε 3 ενότητες:

1) Λογοτεχνία, Πολιτική και Ιστορία: θεωρητικές προσεγγίσεις
Ιστορική πραγματικότητα και πεζογραφία – Ιστορία και μυθοπλασία – Το 'ιστορικό μυθιστόρημα' – η εγγραφή της ιδεολογίας στη λογοτεχνία και τις Τέχνες – στρατευμένη και πολιτική λογοτεχνία – στρατευμένη Τέχνη – Αναπαραστάσεις του Ψυχρού Πολέμου στη Λογοτεχνία – το 'κατασκοπευτικό μυθιστόρημα' – Ο εμφύλιος της Ισπανίας – Απολυταρχικά και ολοκληρωτικά καθεστάτα και λογοτεχνική παραγωγή. Μελέτη περίπτωσης: Τζωρτζ Οργουελ

2) Το ιστορικό γεγονός στο λογοτεχνικό κείμενο, το graphic novel και τον κινηματογράφο
Η γραφή της μνήμης – Η μικρασιατική καταστροφή στη λογοτεχνία και στην οθόνη – Λογοτεχνική παραγωγή δύο μνημονικών κοινοτήτων : πολιτικοί πρόσφυγες και εξόριστοι – Κατοχή, εμφύλιος, αντίσταση, δικτατορία (1967-1974). Μελέτη περίπτωσης

3) Ιστορία και μνήμη στα graphic novel . Μελέτη περίπτωσης: (Art Spiegelman, «Maus», Solour, «Αϊβαλί», Allain Glykos, «Μανώλης»)

Τα 13 μαθήματα βασίζονται στις τρεις παραπάνω θεματικές . Συμπληρωματικά : παρακολούθηση θεατρικής παράστασης, συναφούς αντικειμένου

Τίτλος ενότητας	Hw	Βιβλιογραφία	Παρουσίαση στο e-class
Εισαγωγή: Στοιχεία Θεωρίας για τη λογοτεχνική γραφή. Μυθιστόρημα. Μαρτυρία, αυτοβιογραφία		Εξειδικευμένα άρθρα	αναρτημένα στο eclass
Λογοτεχνία και ιδεολογία. Στρατευμένη Τέχνη. Σοσιαλιστικός ρεαλισμός. Η λογοτεχνία του Ψυχρού Πολέμου. Ιστορική αναδρομή		Τζιόβας, Δημήτρης, Οι μεταμορφώσεις του Εθνικισμού και το ιδεολόγημα της ελληνικότητας στον μεσοπόλεμο, Αθήνα, Οδυσσέας	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
Προσεγγίσεις λογοτεχνικών έργων του Ψυχρού (Οργουελ, Σολτζενίτσιν, Γκράχαμ Γκρίν, Χατζής, Αλεξάνδρου)		Αναγνώσεις και σχολιασμός λογοτεχνικών κειμένων	Κείμενα αναρτημένα στο eclass
Εισαγωγή στην γραφή του κόμικ. Ο αντισημιτισμός στη λογοτεχνία και στο κόμικ Maus του Art Spiegelman και Το Ημερολόγιο της Άννας Φράνκ		Αντώνης Νικολόπουλος, ΤΑ ελληνικά κόμικς, εκδ. Τόπος και Παπαρούση, Μ. « Διασκευές λογοτεχνικών έργων σε εικονιστορήματα (graphic novels): το Ημερολόγιο της Άννας Φρανκ – Graphic Diary », περιοδικό Τα Κείμενα και άρθρα για τον αντισημιτισμό (Λαλαγιάννη, Οντέτ Βαρόν-Βασάρ)	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass και άλλο εκπαιδευτικό υλικό (άρθρα)
Οι ελληνικές κοινότητες της Μικράς Ασίας και η			

Μικρασιατική Καταστροφή. Το κόμικ «Αιβαλί» του Solour		Νικολόπουλος, Α., Τα ελληνικά κόμικς, Αθήνα, εκδ. Τόπος	
Η Μικρασιατική Καταστροφή και οι πρόσφυγες. Το κόμικ Μανώλης του Αλλαίν Γλυκός		Νικολόπουλος, Α., Τα ελληνικά κόμικς, Αθήνα, εκδ. Τόπος και Άρθρα (Νικολόπουλος, Λαλαγιάννη)	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
Πρόοδος			
Η Θέση των γυναικών στο Ιράν. Το graphic novel Persepolis		Εξειδικευμένα άρθρα	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
Πολιτισμικές αναπαραστάσεις της πολιτικής βίας. Λογοτεχνία και Τρομοκρατία		Β.Πέτσα, Όταν γράφει το μολύβι. (σελ. 34-37)	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
Πολιτικός κινηματογράφος στην Ελλάδα		Παρακολούθηση ντοκυμανταίρ και το ντοκυμανταίρ «Το στίγμα»- συζήτηση	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass και άλλο εκπαιδευτικό υλικό (άρθρα)
Πολιτικός κινηματογράφος στην Ελλάδα και την Ευρώπη		Παρακολούθηση ντοκυμανταίρ (ανοικτής πρόσβασης) – συζήτηση	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass και άλλο εκπαιδευτικό υλικό (άρθρα)
Επίσκεψη στην Πινακοθήκη του Δήμου Αθηνών. Γλυπτά του Τάσσου-Ξενάγηση (Μάθημα στον χώρο της πινακοθήκης)			
Παρουσιάσεις εργασιών των φοιτητών/τριών – συζήτηση ανά ομάδες		Σχολιασμός των εργασιών ανά ομάδες	
Παρουσιάσεις εργασιών των φοιτητών/τριών		Σχολιασμός των εργασιών ανά ομάδες	

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διαλέξεις σε σεμιναριακή μορφή.				
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Υπάρχει εκτεταμένη χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία: ppt presentations (αναρτημένα στο e-class), και προβάλλονται videos και ντοκυμανταίρ.				
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.	<table><tr><td>Δραστηριότητα</td><td>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</td></tr></table>			Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου				

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Διαλέξεις σε σεμιναριακή μορφή	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες
	Εκπόνηση Εργασίας	13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58.5 ώρες
	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	2 Εβδ. x 5 = 10 ώρες
	Προφορική παρουσίαση εργασίας	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες
	Πρόοδος	5 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 22.5 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Η γλώσσα αξιολόγησης είναι η ελληνική, εκτός κι αν υπάρχουν φοιτητές/τριες Erasmus, οπότε είναι η αγγλική ή η γαλλική γλώσσα. Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5. Ο βαθμός είναι συνδυασμός του βαθμού της γραπτής εργασίας (50%) και του test (30%), τα οποία είναι υποχρεωτικά και προστιθεται ο βαθμός από την ενεργό συμμετοχή στο μάθημα (20%). Οι φοιτητές/τριες που θα αποτύχουν στην παραπάνω διαδικασία, θα δώσουν εξετάσεις τον Σεπτέμβριο πάνω σε συγκεκριμένη υλη που ανακοινώνεται έγκαιρα. Τα κριτήρια αυτά είναι προσβάσιμα στο e-class και αναρτώνται επίσης έξω από το Γραφείο της διδάσκουσας.
--	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Συνιστώμενη περαιτέρω βιβλιογραφία Ελληνική και από μετάφραση Αποστολίδου, Β., Τραύμα και μνήμη. Η πεζογραφία των πολιτικών προσφύγων. Αθήνα, εκδ. Πόλις, 2010. Αποστολίδου, Β., Λογοτεχνία και Ιστορία στην μεταπολεμική Αριστερά. Η παρέμβαση του Κώστα Χατζή (1947-1981), Αθήνα, Πόλις, 2003. Βασιλακάκος, Γ., Ο ελληνικός εμφύλιος πόλεμος στη μεταπολεμική πεζογραφία 1946-1958. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2000. Δεμερτζής, Ν. & Ν. Μαραντζίδη, κ.ά. Εμφύλιος. Πολιτισμικό Τραύμα, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 2013. Δημάδης, Κ.Α., Λογοτεχνία και πολιτική. Δικτατορία, Πόλεμος και Πεζογραφία (1936-1944), Αθήνα, Εστία, 2004.

Καρβουναράκης, Θ. (επιμ.), Ο Ψυχρός Πόλεμος, Αθήνα, Σιδέρης, 2012

Λαλαγιάννη, Β. «Ο Ψυχρός Πόλεμος στη λογοτεχνία: η αγγλική και η γαλλική περίπτωση», στο Θ. Καρβουναράκης (επιμ.), Ο Ψυχρός Πόλεμος, Αθήνα, Σιδέρης, 2012, σελ.497-510.

Λαλαγιάννη, Β. & Β.Πέτσα, «Πολιτική βία, ιστορική μνήμη και τραύμα: αναπαραστάσεις της τρομοκρατίας σε σύγχρονα ελληνικά λογοτεχνικά κείμενα και μαρτυρίες», Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, νο38, 2012, 2: 120-135.

Λαλαγιάννη, Β., «Μνήμη, παιδική ηλικία και ο μύθος της πατρίδας: περίπτωση του Αλέν Γλυκού» στο Κ'η φαντασία στο λογισμό, σε επιμ. Δ. Πολίτη και Γ. Παπαδάτου, εκδ. Καλειδοσκόπειο, Αθήνα, 2021, σελ.371-381.

McCloud, S.. Κατανοώντας τα κόμικς-η Αόρατη Τέχνη(Ν. Καμπουρόπουλος, μτφρ.). Αθήνα, Εκδόσεις Webcomics, 2014.

Μουλά, Ε., «[Η πολυδύναμη και πολυεπίπεδη σχέση κόμικς και λογοτεχνίας: διαμεσική επικοινωνία, διακείμενα, εγκιβωτισμοί, οσμώσεις και θεωρητικές αναζητήσεις](#)», Τα Κείμενα, τχ.19. 2014.

Νικολόπουλος, Α., Τα ελληνικά κόμικς, Αθήνα, εδ. Τόπος, 2012.

Νικολόπουλος, Α., «Graphic Novels: Μια όψιμη μορφή των κόμικς-Λογοτεχνία ή αυθύπαρκτη τέχνη; Χρήση και κατάχρηση του όρου», Τα Κείμενα, τχ.

Τζιόβας, Δ., Οι μεταμορφώσεις του Εθνικισμού και το ιδεολόγημα της ελληνικότητας στον μεσοπόλεμο, Αθήνα, Οδυσσέας, 1989.

Πέτσα, Β., Όταν γράφει το μολύβι, εκδ. Πόλις, Αθήνα, 2016

Παπαρούση, Μ. «[Διασκευές λογοτεχνικών έργων σε εικονιστορήματα \(graphic novels\): το Ημερολόγιο της Άννας Φρανκ – Graphic Diary](#)», Τα Κείμενα, τχ.33, Ιούνιος 2021

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία

Chute, H. L. . Graphic Women:Life Narrative and Contemporary Comics. New York, Columbia University Press, 2010

Hescher, A.. Reading Graphic Novels. Genre and Narration. Berlin, De Gruyer, 2016

Alexander J., Eyerman R., et al., Cultural Trauma and Collective Identity, Berkeley, University of California Press, 2004.

Bonnet, Véronique (dir.), Conflits de mémoire, Paris, Karthala, 2004.

Caruth, C. , Unclaimed. Experience: Trauma, Narrative, and History, Baltimore, Johns Hopkins UP, 1996.

Felman, S. and Laub, L., Testimony: Crises of Witnessing in Literature, Psychoanalysis, and History, New York, Routledge, 1992.

Kaplan, E. A. . Trauma Culture: The Politics of Terror and Loss in Media and Literature. New Brunswick, New Jersey & London: Rutgers University Press, 2005.

Kuznick, J. Patrick, Rethinking Cold War Culture, Smithsonian Books, 2010.

Miodrag, Hannah. Narrative, language and comics-as-literature, Studies in Comics, vol. 2 no2, 2012,: 263-279.

Rancière, Jacques, The Politics of Literature, London, Polity, 2010.

Tal, K. , Worlds of Hurt: Reading the Literatures of Trauma, New York, Cambridge UP, 1996.

Υπάρχουν πολλά περιοδικά που φιλοξενούν άρθρα σχετικά με την Ιδεολογία και την εγγραφή της στο λογοτεχνικό κείμενο καθώς και με την ιστορική μνήμη, το τραύμα και τη λογοτεχνία. Τα περιοδικά αυτά ανήκουν κατά κύριο λόγο στο χώρο των πολιτισμικών σπουδών (Cultural Studies) και των Area Studies, αλλά και της λογοτεχνίας ή και της πολιτικής επιστήμης: Cultural Memory Studies, Memory Studies, History and Memory, Europe, International Journal of Cultural Studies, Comparative Literature and Culture,

Σε πολλά από αυτά τα περιοδικά υπάρχει απευθείας πρόσβαση μέσω του Hellenic Academic Library Network (HEALink) από την ιστοσελίδα <http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=170> του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Άρθρα για συγκεκριμένες θεματικές στη βάση δεδομένων Scopus (<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=169>). και στις ευρύτερες βάσεις δεδομένων scholar.google.com (για επιστημονικά άρθρα και παρουσιάσεις σε συνέδρια) καθώς και το books.google.com (για επιστημονικά βιβλία). Σε πολλά από αυτά υπάρχει μερική ή πλήρης πρόσβαση στο περιεχόμενο των βιβλίων/άρθρων.

Ιστότοποι

Centre for Research in Memory, Narrative and History

<http://arts.brighton.ac.uk/research/centre-for-research-in-memory-narrative-and-histories>

Centre for the Study of Cultural Memory.

<http://modernlanguages.sas.ac.uk/centre-study-cultural-memory/resources>

Centre for the Study of post-conflict cultures

<http://nottingham.ac.uk/clas/research/centreforpostconflictcultures/index.aspx>

Centre for Contemporary Fiction and Narrative, University of Northampton

<http://www.northampton.ac.uk/research/english-and-creative-writing/research-centre-for-contemporary-narrative-and-cultural-theory-ccnandct>

Oxford Centre for Life-Writing <https://www.wolfson.ox.ac.uk/clusters/life-writing>